

Nr 54.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1918 kl. 4 e. m.

Memorial, med förslag angående arvodestillägg till den vid innevarande riksdag tillfälligt anställda personal.

I en till bankoutskottet avlåten, den 24 april 1918 dagtecknad skrivelse hava kamrarnas herrar talmän anfört följande:

»Till talmännen hava från åtskilliga hos riksdagen anställda tjänstemän och vaktmästare inkommit framställningar om arvodesförhöjning.

Sedan på talmännens anmodan de av kamrarna utsedda kanslideputerade över dessa framställningar avgivit utlåtande, varav tryckt exemplar bifogas, har frågan behandlats vid denna dag hållet talmanssammanträde, vid vilket jämväl de ständiga utskottens ordförande och kanslideputerade närvarit.

Vid sammanträdet gjorde sig den mening gällande, att frågan om sådan förhöjning av arvodena för vissa tjänstemän, som i punkten I) av kanslideputerades förslag ifrågasättes för tjänstemän å tryckeriexpeditionen, borde göras till föremål för förnyad utredning; och torde vi, framdeles, sedan dylik utredning ägt rum, komma att härom avgiva framställning.

Däremot ansågs, att vad kanslideputerade i punkten II) föreslagit borde omedelbart tillstyrkas och utan uppskov hänskjutas till prövning av riksdagen; och få vi i överensstämmelse härmed föreslå,

a) att ett tillfälligt tillägg av en tredjedel utav månads- och dagarvoden må utgå till den vid 1918 års riksdag tillfälligt anställda personalen; och

b) att de av ifrågavarande personal, som efter inkallelse under riksdagen fullgjort eller framdeles under riksdagens lopp komma att fullgöra militärtjänstgöring, må under av sådan anledning föranlett avbrott i tjänstgöring hos riksdagen uppbära ersättning för därigenom förorsakad inkomstminskning under sammanlagt högst 50 dagar med belopp, motsvarande för tjänsteman hälften och för vaktmästare två tredjedelar av på sagda tid av militärtjänstgöringen belöpande arvode, inklusive av riksdagen beviljat tillfälligt tillägg.»

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 8 saml. 44 häft. (Nr 54.)

Det av talmännen åberopade, av kanslideputerade avgivna utlåtandet är av följande lydelse:

»Från herrar talmän hava till kanslideputerade för yttrande överlämnats särskilda framställningar om arvodesförhöjning dels från tjänstemän hos riksdagens kamrar, dels från föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition, dels från korrektur- och motläsare vid samma expedition och dels från vaktmästare hos riksdagens kamrar, utskott och tryckeriexpedition ävensom vid riksdagens hus anställda extra portvakter.

Innan kanslideputerade övergå till redogörelse för ifrågavarande framställningar och till framläggande av förslag till därav påkallade åtgärder, må först här lämnas en översikt av nu gällande avlöningsbestämmelser för riksdagens ifrågavarande befattningshavare. Dessa bestämmelser återfinnas i statsutskottets av 1912 års riksdag godkända memorial nr 52 med sedermera vidtagna förändringar i enlighet med statsutskottets år 1913 avgivna memorial nr 143 och bankoutskottets år 1918 avgivna memorial nr 38.

De sålunda antagna, nu gällande bestämmelserna äro följande:

Bestämmelser angående avlöningen för de vid lagtima riksdag hos kamrarna och de särskilda utskotten samt i riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktbetjante.

l:o.

Hos kamrarna:

Sekreterare, månadsarvode	kronor	750: —
Förste notarie, dagarvode	»	18: —
Notarie »	»	15: —
Förste kanslist »	»	14: —
Registrator, dagarvode	»	11: —
Kanslist »	»	8: —
Förste vaktmästare och den bland andra kammarens vaktmästare, som ombesörjer utdelningen i kamrarna av postförsändelser till kamrarnas ledamöter, dagarvode	»	7: 50
Övriga vaktmästare, envar	»	6: 50

hos statsutskottet:

Sekreterare, månadsarvode	kronor 650: —
Kamrerare, dagarvode	» 15: —
Notarie, som tillika förrättar sekreteraregöromål, dagarvode	» 15: —
Registrator, dagarvode	» 11: —
Kanslist »	» 8: —
Förste vaktmästare, dagarvode	» 7: —
Övriga vaktmästare, envar, dagarvode	» 6: 50

hos konstitutions-, bevillnings-, banko-, lag- och jordbruksutskotten:

Sekreterare, månadsarvode	kronor 600: —
Notarie, som tillika förrättar sekreteraregöromål, dagarvode	» 15: —
Annan notarie, dagarvode	» 10: —
Kanslist, dagarvode	» 8: —
Vaktmästare, dagarvode	» 6: 50

hos tillfälliga utskott:

Sekreterare, månadsarvode	kronor 400: —
---------------------------------	---------------

i riksdagens kansli:

Sekreterare, månadsarvode	kronor 350: —
Registrator och kanslist, månadsarvode	» 250: —
Föreståndare för tryckeriexpeditionen, dagarvode	» 20: —
Korrekturläsare, dagarvode	» 10: —
Motläsare »	» 9: —
Vaktmästare »	» 7: —

2:o.

Månads- och dagarvode beräknas från inträde i tjänstgöring samt utbetalas vid utgången av varje månad och sista gången efter slutad tjänstgöring.

3:o.

- Månads- och dagarvodena upphöra:
 för kamrarnas sekreterare, förste notarierna och två kanslister hos vardera kammaren, förste vaktmästarna hos kamrarna och den bland andra kammarens vaktmästare, som ombesörjer utdelningen i kamrarna av postförsändelser till kamrarnas ledamöter ävensom för en vaktmästare hos vardera kammaren, sedan fjorton dagar efter riksdagens avslutande tilländagått;
- » tryckeriföreståndaren och en å tryckeriavdelningen anställd vaktmästare sedan 30 dagar samt för övriga å riksdagens kanslis tryckeriavdelning anställda tjänstemän och vaktmästare sedan en tid av 25 dagar efter riksdagens slut förflutit; och
 - » envar av alla övriga tjänstemän och vaktmästare med den dag, då tjänstgöringen slutar.

4:o.

Den efter riksdagens slut för tjänstemännen å tryckeriavdelningen anslagna avlöning, utgörande vedergällning för korrekturläsning samt tillsynen å tryckning och expediering av alla sådana riksdagshandlingar, vilka icke före riksdagens avslutande hinna tryckas och till expedition befordras, med undantag av registret över kamrarnas protokoll och bihanget därtill, får icke utbetalas förrän det ifrågavarande arbetet blivit behörigen fullbordat, och skola vaktmästarna för dem tillagda avlöningsåtnjutande vara skyldiga att, så länge tryckningen av riksdagshandlingarna efter riksdagens slut fortgår, förrätta alla de göromål, som därav påkallas.

5:o.

Statsutskottet äger att vid slutet av varje lagtima riksdag använda ett belopp av högst tre tusen kronor till flitpenningar åt tjänstemän hos utskottet.

Kanslideputerade äga vid slutet av varje lagtima riksdag använda högst tre tusen kronor till flitpenningar åt tjänstemän och vaktmästare i riksdagens kansli och dess tryckeriavdelning.

6:o.

Innan sista andelen av ovan bestämda arvoden må utbetalas skall det vara behörigen styrkt, att vederbörande tjänstemän i föreskriven ordning avlämnat ej mindre de utskottens särskilda arkiv tillhörande böcker och handlingar, som dessa tjänstemän under riksdagen haft om händer, än ock de böcker, som från riksdagens bibliotek blivit till dem utlånade.

7:o.

Vid slutet av varje riksdag må till vardera av de under hela riksdagen i kamrarna anställda förste vaktmästarna och till den bland Andra kammarens vaktmästare, som ombesörjer utdelningen i kamrarna av postförsändelser till kamrarnas ledamöter, utbetalas ett belopp av 50 kronor. Därjämte må, jämväl vid slutet av varje riksdag, till envar av dem utav kamrarnas vaktmästare, vilka efter klockan elva e. m. tjänstgjort vid aftnplena, utbetalas en extra ersättning av två kronor för varje gång sådan tjänstgöring ägt rum.

8:o.

För varje riksdag skall av person, som kanslideputerade därtill utse, upprättas ett register över kamrarnas protokoll jämte bihanget därtill, och skall arvodet för upprättandet och korrekturläsningen av ifrågavarande register för varje lagtima riksdag utgå i ett för allt med 2,000 kronor, att utbetalas i riksgäldskontoret sålunda, att 500 kronor lämnas i förskott, då arbetet påbörjas, och ytterligare 500 kronor betalas, när den till registret fogade förteckning över utskottets utlåtanden, betänkanden och memorial föreligger i tryckfärdigt korrektur, samt återstoden 1,000 kronor betalas, då registret blivit fullbordat och i tryck företett, vilket skall ske så snart möjligt är och senast tre månader efter riksdagens avslutande.

9:o.

Ovanstående bestämmelser skola tillämpas för innevarande ¹⁾ riksdag och förbliva gällande, intill dess riksdagen annorlunda beslutar.»

¹⁾ 1912 Års.

Dessa bestämmelser hava i huvudsak antagits av 1912 års riksdag. År 1913 höjdes det i punkt 8:o angivna arvodet för upprättande av register över kamrarnas protokoll och bihanget därtill från 1,500 kronor till 2,000 kronor, i sammanhang varmed tiden för registrets fullbordande inskränktes från högst fyra månader till högst tre månader efter riksdags avslutande. År 1918 hava månadsarvodena för sekreteraren i riksdagens kansli samt för registratören och kanslisten därstädes höjts, för den förre från 250 kronor till 350 kronor och för den senare från 200 till 250 kronor, varjämte dagarvodena för de hos kamrarna och de ständiga utskotten samt i riksdagens kansli anställda vaktmästarna, däri inbegripna även förste vaktmästarna och postvaktmästarna, höjts med 1 krona 50 öre till ovan angivna belopp. Dessa år 1918 bestämda förhöjningar skola enligt riksdagens beslut tillämpas för innevarande riksdag och förbliva gällande intill dess riksdagen annorlunda beslutar.

För ovanberörda till kanslideputerade överlämnade framställningar lämnas här en kortfattad redogörelse.

Tjänstemän hos första kammaren hemställa:

1. Att de till kamrarnas tjänstemän vid innevarande års riksdag från riksdagens början utgående arvoden måtte förhöjas med skäliga belopp, exempelvis motsvarande de krigstidstillägg, som av samma riksdag bestämmas för vissa befattningshavare i statens tjänst ävensom hos riksdagen och i dess verk, samt

2. Att såsom förskott i avräkning å nämnda förhöjning måtte få, intill dess beslut om samma förhöjning av riksdagen fattats, utbetalas vad som enligt 1917 års riksdags beslut skolat i förhöjning av ifrågasvarande arvoden utgå, därest detta beslut varit för år 1918 gällande.

I en senare ingiven framställning hava *tjänstemän hos första kammaren* hemställt, att avlöningen för kanslitjänstemännen måtte höjas i den form och med de belopp, som kunna prövas lämpliga; och har i sådant avseende återopats innevarande års riksdags beslut att bevilja tjänstemännen hos riksdagens kansli samt den hos kamrarna anställda vaktbetjäningen förhöjning i dess avlöning.

Andra kammarens kanslipersonal anhåller om skälig förhöjning i de nu utgående avlöningsförmånerna, vilka med oförändrade belopp utgått allt sedan år 1909.

Kanslister hos första kammaren hava — under framhållande, att de till kamrarnas tjänstemän utgående arvoden ej blivit höjda sedan år 1909, medan däremot kamrarnas vaktmästare fått sina arvoden höjda såväl år 1912 som år 1918, samt att skillnaden mellan kanslisternas

och vaktmästarnas arvoden i följd härav blivit högst obetydlig — begärt, att kanslisternas arvoden måtte höjas med skäligt belopp.

Kanslister hos andra kammaren hava begärt, att deras dagarvoden måtte, oberoende av eventuellt krigstidstillägg, höjas med 2 kronor.

Föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition hemställer,

att föreståndarens arvode fortfarande måtte få utgå med dubbla beloppet av det dagarvode, som fastställes för korrekturläsarna;

att föreståndaren efter den avlönade riksdagstidens slut och tills nästa riksdags arbete börjar måtte få åtnjuta halv dagavlöning under följande villkor:

sedan efterarbetena till den förflutna riksdagen avslutats, äger föreståndaren åtnjuta högst 40 dagars semester;

under hela den återstående tiden intill nästa riksdags början är han skyldig vara till hands och stå till tjänst med upplysningar och utredningar rörande riksdagstrycket åt riksgäldskontoret, regeringen eller statsrevisorerna, övervaka riksdagstryckets utdelning, innan detta redovisats för riksgäldskontoret, samt inom rimliga gränser lämna upplysningar åt ämbetsverk och kommittéer;

dock att, om föreståndaren efter den avlönade riksdagstiden får annan avlönad anställning i statens eller riksdagens tjänst (såsom vid riksgäldskontoret eller statsrevisionen) eller vid kyrkomöte, den honom tillkommande halva dagavlöningen icke utgår för de dagar sådan anställning varar.

Korrektur- och motläsare vid riksdagens tryckeriexpedition hava, under framhållande, att deras dagarvoden icke höjts sedan år 1909, anhållit om arvodesförhöjning med belopp, som kunna anses skäliga i förhållande till de löneförhöjningar, som under senare åren kommit vissa andra befattningshavare hos riksdagen till godo.

Hos riksdagens kamrar, utskott och tryckeriexpedition anställda vaktmästare samt extra portvakter vid riksdagens hus begära ett extra lönetillägg, att från innevarande riksdags början utgå med en tredjedel av nu gällande arvoden.

Sedan från tjänstemän och vaktmästare hos riksdagen till talmännen vid 1917 års riksdag inkommit framställningar dels att med hänsyn till rådande dyrtid skälig förhöjning av utgående arvoden måtte dem beredas, dels ock att, i likhet med vad vid närmast föregående riksdagar skett, personal, som under riksdagen inkallats till militärtjänstgöring, måtte erhålla ersättning för därav orsakad minskning i inkomster av riksdagstjänsten, så ock efter det dessa framställningar behandlats vid talmanssammanträde, vid vilket jämväl de ständiga utskottens ord-

förande samt de av kamrarna utsedda kanslideputerade närvarit, har bankoutskottet, som fått ärendet till sig överlämnat, i utlåtande nr 58 den 24 maj. 1917 förklarar sig i likhet med herrar talmän finna, att en tillfällig förhöjning av de arvoden, som utgingo till den vid riksdagen tillfälligt anställda personalen, borde äga rum; och ansåg utskottet för sin del denna förhöjning böra bestämmas till 15 procent utom beträffande vaktpersonalen. Enligt vad utskottet inhämtat utgick nämligen till de hos 1916 års statsrevision anställda vaktmästare enligt riksdagens revisorers beslut ett dyrtidstillägg med en krona om dagen, motsvarande 20 procent å de i övrigt fastställda dagarvoden. Vid sådant förhållande ansåg utskottet enahanda belopp skäligen böra i då förevarande fall fastställas; och syntes alltså den tillfälliga förhöjningen till vaktmästarna böra utgå med 20 procent.

Utskottet hemställde, att riksdagen måtte besluta,

a) att ett tillfälligt tillägg av femton procent av månads- och dagarvoden finge, med här nedan under b) och c) angivna undantag, utgå till den vid 1917 års riksdag tillfälligt anställda personalen, ävensom att ett dylikt tillägg finge utgå jämväl å arvodet till den eller de personer, som upprättade register över kamrarnas protokoll med därtill hörande bihang;

b) att ett tillfälligt tillägg av tjugu procent av månads- och dagarvoden finge utgå till den vid 1917 års riksdag tillfälligt anställda vaktpersonalen;

c) att från åtnjutande av ifrågavarande tillägg skulle undantagas den personal, som för sin tjänstgöring vid 1917 års riksdag redan erhållit tillfälligt arvodestillägg; och

d) att de av ifrågavarande personal, som efter inkallelse under riksdagen fullgjort eller framdeles under riksdagens lopp komme att fullgöra militärtjänstgöring, finge under av sådan anledning föranlett avbrott i tjänstgöring hos riksdagen uppbära ersättning för därigenom förorsakad inkomstminskning under sammanlagt högst 50 dagar med belopp, motsvarande för tjänsteman hälften och för vaktmästare två tredjedelar av på sagda tid av militärtjänstgöringen belöpande arvode, inklusive av riksdagen beviljat tillfälligt tillägg.

Vad utskottet sålunda föreslog bifölls av riksdagen.

*Kansli-
deputerade.*

Vissa av de i riksdagens kansli anställda befattningshavarna hava, såsom förut anförts, under innevarande år med hänsyn till göromålets ökning fått sina arvoden höjda. Det förefaller skäligt, att jämväl öriga befattningshavare i riksdagens kansli d. v. s. föreståndare, korrektur-

läsare och motläsare å tryckeriexpeditionen, på enahanda grund erhålla en mindre ökning av sina arvoden, och hava kanslideputerade i sådant avseende ansett sig böra föreslå, att dagarvodena för dessa befattningshavare må ökas med 1 krona 50 öre, att utgå från och med innevarande riksdag intill dess riksdagen annorlunda beslutar.

Sedan riksdagen numera beviljat befattningshavare i statens tjänst samt vissa befattningshavare vid riksdagen och dess verk krigstidstillägg för år 1918 med belopp, som i stort sett uppgå till en tredjedel av avlöningen, synes det kanslideputerade skäligen att en tillfällig arvodesförhöjning av ungefär samma storlek tillerkännes nu ifrågavarande personal. De av förstnämnda befattningshavare, som vid 1918 års början innehade stadigvarande anställning, erhålla visserligen utöver förut angivna tredjedel av avlöningsförmånerna i det stora flertalet fall jämväl en med 365 kronor utgående »grundplåt»; men då nu ifrågavarande personal icke har stadigvarande anställning, torde dylik förmån icke böra tillerkännas densamma.

Krigstidstillägget är begränsat i så måtto, att det icke får överstiga under året 2,007 kronor 50 öre och, oberäknat »grundplåten», för dag 4 kronor 50 öre.

Med avseende å nu ifrågavarande personals säregna ställning och jämförelsevis korta anställningstid synas några dylika begränsningar beträffande samma personal icke böra göras.

Tillägget torde böra beräknas på de under år 1918 utgående arvodesbeloppen, d. v. s. jämväl på de arvodesförhöjningar, som under år 1918 redan beviljats eller komma att beviljas personal i riksdagens kansli samt vaktmästare.

I likhet med vad som skedde år 1917 synas de av ifrågavarande personal, som fullgöra militärtjänstgöring, böra under ledighet för dylik tjänstgöring få behålla viss del av sitt arvode.

Uppdraget att upprätta register över kamrarnas protokoll med därtill hörande bibang kan knappast anses vara någon befattning, och kanslideputerade anse sig på grund härav och då den för berörda arbete utgående ersättningen år 1913 höjts med en tredjedel eller från 1,500 kronor till 2,000 kronor, nu icke böra i fråga om ersättningen föreslå någon ändring, helst som den person, åt vilken arbetet i fråga anförtrots, i egenskap av befattningshavare vid riksdagens bibliotek åtnjuter krigstidstillägg enligt innevarande års riksdags förut fattade beslut.

Kanslideputerade, som ansett sig icke kunna tillstyrka de gjorda framställningarna i övriga delar, få sålunda och i huvudsaklig anslut-

ning till vad som beträffande tillfälligt arvodestillägg m. m. för år 1917, på sätt förut relaterats av riksdagen stadgades, föreslå:

I) att dagarvodena för föreståndare, korrekturläsare och motläsare å riksdagens tryckeriexpedition må höjas med 1 krona 50 öre utöver nu utgående belopp samt att denna höjning må tillämpas för innevarande riksdag och förbliva gällande, intill dess riksdagen annorlunda beslutar; samt

II) a) att ett tillfälligt tillägg av en tredjedel utav månads- och dagarvoden må utgå till den vid 1918 års riksdag tillfälligt anställda personalen; och

b) att de av ifrågavarande personal, som efter inkallelse under riksdagen fullgjort eller framdeles under riksdagens lopp komma att fullgöra militärtjänstgöring, må under av sådan anledning föranlett avbrott i tjänstgöring hos riksdagen uppbära ersättning för därigenom förorsakad inkomstminskning under sammanlagt högst 50 dagar med belopp, motsvarande för tjänsteman hälften och för vaktmästare två tredjedelar av på sagda tid av militärtjänstgöringen belöpande arvode, inklusive av riksdagen beviljat tillfälligt tillägg.»

Då utskottet icke funnit något att erinra mot den av herrar talmän gjorda framställningen, får utskottet hemställa,

att riksdagen må besluta,

a) att ett tillfälligt tillägg av en tredjedel utav månads- och dagarvoden må utgå till den vid 1918 års riksdag tillfälligt anställda personalen; och

b) att de av ifrågavarande personal, som efter inkallelse under riksdagen fullgjort eller framdeles under riksdagens lopp komma att fullgöra militärtjänstgöring, må under av sådan anledning föranlett avbrott i tjänstgöring hos riksdagen uppbära ersättning för därigenom förorsakad inkomstminskning under sammanlagt högst 50 dagar med belopp, motsvarande för tjänsteman hälften och för vaktmästare två tredje-

delar av på sagda tid av militärtjänstgöringen belöpande arvode, inklusive av riksdagen beviljat tillfälligt tillägg.

Stockholm den 3 maj 1918.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Hedenstierna, Hallin, Ekman, Nilsson* i Kristinehamn, *Wickman, Roos, Jönsson* och *Göransson* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Berg* i Munkfors, *Borg, Sommelius, Bogren Jonsson* i Gumboda, *Bäcklund* och *Olsson* i Berg.